

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **S.**, zastúpeného JUDr. P. U., advokátkou v K., proti odporkyňi **M. Z.**, bývajúcej v K., zastúpenej Advokátskou kanceláriou V., so sídlom v K., **o odporovacej žalobe o neúčinnosť darovacích zmlúv**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 173/2007, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. septembra 2013 sp. zn. 4 Co 275/2013 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I (súd prvého stupňa) uznesením z 12. februára 2013 č. k. 15 C 173/2007-392 pripustil, aby z konania vystúpil navrhovateľ S., reg. č. X., so sídlom X. a na jeho miesto vstúpil navrhovateľ S., reg. č. X., so sídlom S., v zastúpení I. K., nar. X., r. č. X., bytom v K.. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 92 ods. 2, 3 O.s.p., lebo v priebehu konania nastala právna skutočnosť s ktorou právne predpisy spájajú prechod práv, o ktorých sa koná, a to postúpenie pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania zo spoločnosti S., na spoločnosť S., pričom doterajší navrhovateľ vyslovil so zámenou účastníkov na strane navrhovateľa súhlas.

Krajský súd v Košiciach (odvolací súd) na odvolanie odporkyne uznesením z 30. septembra 2013 sp. zn. 4 Co 275/2013 podané odvolanie odmietol. V odôvodnení svojho uznesenia odvolací súd uviedol, že proti uzneseniu o zmene účastníka je odvolanie prípustné, pretože to zákon výslovne nevylučuje ani v ustanovení § 202, ani v inom

ustanovení O.s.p. K podaniu odvolania je subjektívne legitimovaný účastník (§ 201 O.s.p.), avšak nie každý účastník. Oprávnenie na podanie odvolania totiž chýba účastníkovi, ktorému výrokom rozhodnutia nebola spôsobená určitá, čo i len nepatrná ujma na jeho právach. Proti uzneseniu, ktorým bola pripustená zmena účastníkov sa teda môže odvolať len ten účastník, ktorý so svojím vystúpením z konania alebo so vstupom do tohto konania nesúhlasil, hoci jeho súhlas bol nevyhnutný. Súhlas odporcu nie je podľa cit. ust. § 92 ods. 3 O.s.p. potrebný, preto odporca právo podať odvolanie proti tomuto uzneseniu nemá. Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie odporkyne odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala odporkyňa dovolanie, v ktorom uviedla, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.); sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.). V podanom dovolaní poukazovala na procesné nedostatky v konaní súdu prvého stupňa, a to, že prvostupňový súd uznesením rozhodol o návrhu na zmenu účastníkov konania, ktorý nebol nikdy podaný a nerozhodol o návrhu navrhovateľa, ktorý bol súdu doručený 5. septembra 2012. Prvostupňový súd tak nepostupoval v súlade s ustanovením § 92 ods. 5 O.s.p., podľa ktorého súd rozhodne o takomto návrhu do 30 dní odo dňa jeho doručenia, alebo do 30 dní od vyjadrenia dotknutých osôb, ak je potrebný ich súhlas. Nevysporiadaním sa s návrhom navrhovateľa zo dňa 15. augusta 2012 na späťvzatie pôvodného návrhu súd vytvoril situáciu právnej neistoty v osobe účastníka na strane navrhovateľa a rozhodol o zmene účastníka konania bez návrhu. Navrhla uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľ k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zamietol (správne odmietol) odvolanie odporkyne považuje za vecne správne a plne sa stotožňuje s argumentáciou odvolacieho súdu vyslovenou v odôvodnení predmetného rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie podala oprávnená osoba.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, iba ak to zákon pripúšťa.

Prípustnosť dovolania podľa § 236 ods. 1 O.s.p. je objektívnou kategóriou (dovolanie je alebo nie je prípustné), ktorá sa principiálne nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku – či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné (objektívna prípustnosť dovolania je vymedzená ustanoveniami § 236 až § 239 O.s.p.). Subjektívna prípustnosť dovolania oproti tomu zahŕňa v sebe otázku určenia subjektu, ktorý je v danom prípade oprávnený – v zmysle § 243b ods. 5, § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. dovolanie, ktoré je objektívne prípustné, podať. Zohľadňuje teda osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie – či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie.

Dovolací súd môže pristúpiť k preskúmaniu vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia, len ak ide o dovolanie prípustné tak z objektívneho, ako aj subjektívneho hľadiska. Pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania treba vziať na zreteľ, či napadnuté rozhodnutie má negatívny dopad na dovolateľa (viď R 40/1993 a R 50/1999) a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery, a či prípadným zrušením rozhodnutia sa dosiahne náprava dôsledkov, ktoré vyvolalo. Záver o tom, že podané dovolanie je prípustné, predpokladá zaujatie záveru o jeho prípustnosti tak po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej. Posúdenie subjektívnej prípustnosti dovolania ale vo všeobecnosti predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti dovolania.

Dovolací súd v súlade so záverom krajského súdu uvádza, že proti uzneseniu o zmene účastníka je odvolanie prípustné, pretože to zákon výslovne nevylučuje ani v ust. § 202, ani v inom ustanovení O.s.p. K podaniu odvolania je subjektívne legitimovaný účastník (§ 201 O.s.p.), avšak nie každý účastník. Oprávnenie na podanie odvolania totiž chýba účastníkovi, ktorému výrokom rozhodnutia nebola spôsobená určitá, čo i len nepatrná ujma na jeho právach. Proti uzneseniu, ktorým bola pripustená zmena účastníkov sa teda môže odvolať len ten účastník, ktorý so svojím vystúpením z konania alebo vstupom do tohto konania nesúhlasil, hoci jeho súhlas bol nevyhnutný. Súhlas odporcu nie je podľa cit. ust. § 92 ods. 3 potrebný, preto odporca právo podať odvolanie proti tomuto uzneseniu nemá.

Odporkyňa nebola preto oprávnená podať odvolanie proti uzneseniu o pripustení zmeny účastníka na strane navrhovateľa, rovnako ani dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa odmietol. Odmietnutím odvolania v žiadnom prípade nedošlo k zmene práv a povinností odporkyne, ani jej práva a povinnosti neboli nijakým spôsobom dotknuté. Z procesného hľadiska nebolo negatívne zasiahnuté do jej právneho postavenia.

Ako už bolo uvedené vyššie z povahy dovolania ako opravného prostriedku vyplýva, že oprávnenie ho podať nepatrí tomu účastníkovi, ktorý týmto rozhodnutím nebol dotknutý vo svojich právach a rozhodnutie nemalo negatívny dopad na jeho osobu. Keďže rozhodnutím o odmietnutí odvolania nebola odporkyňa spôsobená žiadna ujma, nebola ukrátená na žiadnych procesných právach jej prislúchajúcich, rozhodnutie odvolacieho súdu z uvedených dôvodov nevyznelo v jej neprospech. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dovolanie v takom prípade bolo podané osobou, ktorá na jeho podanie nie je oprávnená (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/). Pri nedostatku subjektívnych podmienok na podanie dovolania nemôže dovolací súd tento nedostatok zhojiť, to znamená, že sa ani nemôže takýmto dovolaním vecne zaoberať. Nemožno preto hovoriť ani o odňatí možnosti konať pred súdom, tak ako ho namieta dovolateľka. Zo súdnej praxe vyplýva, že pri nedostatku subjektívnych podmienok nemôže súd tento nedostatok zhojiť, to znamená, že ani dovolací súd sa nemôže takýmto dovolaním vecne zaoberať (porovnaj tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 50/1999 a ZSP 5/1998).

V tomto štádiu preskúmania dovolania mal dovolací súd za dostatočne preukázané, že sú splnené podmienky pre odmietnutie dovolania. So zreteľom na dôvod, pre ktorý bolo potrebné dovolanie odmietnuť, nezaoberal sa dovolací súd dovolacími námietkami a návrhmi dovolateľky a nezisťoval, či v preskúmvanej veci došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol ako podané niekým, kto naň nie je oprávnený.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení

s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2015

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová